

KECSKEMÉTI LAPOK

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Egész évre 5 frt — kr. Negyedévre 1 frt 50 kr.
Félévre . . . 2 „ 50 „ Egy szám ára 12 kr.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

HIRDETÉSI DÍJ:

4 haasobos petit sor 5 kr., többszöri vagy terjedelmes hirdetéseknek ártelepítés adatai.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

SZERKESZTŐ LAKIK: HALASI-ÚTCA, 17. SZ.

KIADÓ-HIVATAL: BUDAI-ÚTCA, 184. SZ.

Előfizetni az év folytatásán minden hónap elején lehet.

Bélyegdíj minden bejtatásért 30 kr.

A helybeli indóház.

Kecskemét városának, szemben az osztr. magyar államvasúttársasággal, egy régi keleti sérelme van, melynek idős részint a szomorú politikai viszonyok, részint az ezekből kifolyó egyéb körülmények, részint pedig a miatt, mert a helybeli vasúti tisztviselő uraktól különféle biztatásokat vett, hatósági felosztalás útján hangot nem adott.

Társadalmi úton, magán beszélgetések közben azonban, folytonosan előtérben állott ezen sérelme, mely az osztr. magyar államvasúttársaság, városunk alatt elfutó vonalának itteni indóházára vonatkozik.

A mint mi tudjuk, a kecskeméti állomást, a társaságnak hazánkat átszelő vonalán, alig 4—5 állomás szárnyalja túl, forgalmi tekintetben, — mégis, a tisztelt vasúttársaság Kecskeméten oly nyomorúságos indóházat tart fenn, mely a pályaszerű elszűrt 30 esztendővel lefojtot évében tűrhető volt talán, de ma már, igazolt gúny és kicsinylés tárgyánál egyéb alig lehet.

A művelt világ bármelyik zugában, hihetetlennek találna ugyanis, hogy Ausztria-Magyarország leggazdagabb s legtöbb kedvezményes bíróságtársasága, egy felszűrt utazópodgyászát feladja, és e ezérel le is mázálta. Pedig ez nálunk így van, hosszú évek óta, az utazó közönség megbotránkozására, mind e mai napig.

Épen ily hihetetlennek tűnnek fel, az ismeretlen előtt, indóházunk egyéb állapota is, — nevezetesen, az úgy is szűk indóházat, egy 6—8 láb széles folyosó vezet a peronra, mely a folyton fejlődő személyforgalomnál, a rendet és biztonságot, örökös veszély Dancsles kardja alatt tartja.

Hihetetlen, hogy a várakozó és utazni akaró közönségen át, valóságos dulakodás mellett lehet csak bejutni, a hiányos bútorzatú, kétes tisztaságú, fűtetlen és világítatlan várótermekbe, melyek közül a III-ik rendű ezen nevezetre sem érdemes, mert egy „lebjú” prospectusával bír, — a II-ik pedig az elsőnek előzobója csak, míg az amabból, deszkaszállal elkülönített „rekesz”-nek inkább, semmint várótermeknek lenne nevezhető.

A várótermeknek csúfolt helyiségek miseriájához tartozik, hogy ajtóknál nem lévén, becsődülhet azokba mindenki, tekintet nélkül az utazójegy adta jogra, s tekintet nélkül arra, vajjon utazó vagy csak bémésködő az illető, s csak azért van ott, hogy az utazó közönség alkalmatlanságait növelni segítse.

Hihetetlen de való, hogy az indóház peronja folyton tele van bémésködő néppel, s ezeken át az utazó közönség ki- és beszállása valóságos harcok között történik, mihez társul még az, hogy a peron ajtaján őrt álló kapus, hogy a jegyeket elszedhesse, csak egyenként eregeti az utasokat ki s be, s e miatt rendszerent olyan tolokodás van, mely azon conforttal, mit az utazó közönség külföldön, vagy más hazai vonalak állomásain élvezhet, homlokegyenest ellenkezik, s nem ritkán megtörténik az is, hogy a ki dulakodni nem akar s csendesen vár, azon veszi észre magát, hogy a vonat „Istenhozzá”-ot fűtyögve robog el előtte, vagy ha ide jött, a városba vivő kocsiokról maradt le.

Ezen, a gyakorlati életből merített szomorított állapotokhoz sorakozik még az is, hogy a vonatok rendszeres távol állanak meg az indóház bejáratától, s az utazó közönség 50—60 ölet kénytelen podgyászal átcepekedni, míg a kijárához jut. Hogy milyen alkalmatlanság ez, kivált éjjel, és ismeretlen utasok részére, azt kibeszélni se lehet. Az egész udvaron pár olajlámpa sejtet némi világosságot, mely in-

kább csak jelöl szolgál, hogy merre tartanak az érkezők, sem mint arra, hogy lábuk alá is vigyázhassanak. Ezen lámpák fénye a megbotlástól ugyan senkit meg nem ment.

Készséggel beismerjük, hogy a társulat itteni derék tisztviselői, előzékenységekben pártját ritkító főnöke, nemcsak arra nézve követnek el mindent, hogy az indóház szűk és alkalmatlan voltából eredet bajokat mérsékeljék, hanem jóakarató biztatásokban sem fukarkodnak, hogy mind e bajokon segítse lesz.

De mivel a közönségnek nyújtott biztatások után az indóháznál késő őszszel tett némi javítások — átalakításokból azon következtetésekre kelle jutnunk, hogy az osztr. magyar államvasúttársaság, jogos igényeink kielégítésére többet tenni nem akar, nem méltányolhatjuk eléggé a városi közönség azon elhatározását, mely szerint K. Zs. bizottsági tag indítványára, az osztr. magyar államvasúttársaság vezérigazgatóságát átiratban keresi meg, hogy itteni állomásán az indóházat, akár új építkezés, akár czélszerű átalakítások útján, mindazon kényelemmel rendezze be, mely ezen nagy forgalmú állomást, tekintettel Kecskemét városának is tekintélyes és kiváló állására, — különben is megilleti.

Midőn a városközönségnek ezen lépéséhez a magunk részéről csak szerencsét kívánhatunk, reményünknek adunk kifejezést, hogy a vasúttársaság e felszólalást figyelembe fogja venni. Hiszen ez a vasúttársaságnak saját érdeke is, s ezen társaság nem késik tenni ott, hol a ténykedést saját érdeke követeli.

Politikai szemle.

Az adótörvények után rákértül a sor az uszora-törvényre is. A lefolyt héten ezt tárgyalta az országgyűlés, és sok, mondhatni érdekes és tanulságos beszéd után általánosában el is fogadtatták. Az érvek pro et contra elmondattak, hangsúlyoztatott azon

gyakorlatból merített igazság, hogy az uszora törvényekkel szemben, hanem más, a hitel és közgazdasági viszonyokat szabályozó megfelelő intézkedésekkel lehet és kell korlátozni a megállítható. Mafelől a kamat-maximum megállapítását sürgették, melynek átélése képezné a büntető cselekményt. Szerintünk azonban ez visszaesés lenne, s ott volnánk, a hol a régebbi uszora-törvényekkel voltunk, — mint azok nem, úgy ez sem venné elejét a bajnak. A mostani törvényjavaslathoz legelőbb előny az előbbiekhöz képest ép abban nyilvánul, hogy az uszora vétségét nem bizonyos százalék áthágásában, hanem a rendszeresen fizött s mint ilyen megbélyegzett uszorkodásban keresi s ezt büntetésre méltónak itéli. Amott a formaszóhoz kötött bizonyítási eljárás miatt csak igen kevés esetben volna lehetséges a büntést kimondani és büntetni, s a próbák elégtelensége legtöbbszor meghusitana bármely följelentést vagy keresetet. Emitt ellenben a bíró böles belátásához képest a köztudomású tényekre is támaszkodhatik, s meggyőződése szerint ítélhet. Minek egyik előnyös oldala az is, hogy a valódi uszoras okvetlen bünhődnek, az alaptalanul zaklatott és vádolt tisztességes tőkepénzeszt pedig védi a részrehajlatlan igazságszolgáltatás. Ezért tehát a most alkotott törvénytől, mely inkább fenytő törvény jellegűt viseli magán, az eddigieknél többet várunk; hogy reményünkben nem fogunk-e csaldni, azt a jövő és a gyakorlat fogja megmutatni.

A külpolitika legfontosabb eseményét Giers orosz külügy bécsi látogatása képezi, melyből így általánosságban és messziről ítélve, a béke tartóssága és megszilárdulása vonhatunk következtetést. E nézetet az orosz külügy békés, higgadabb politikája és eljárása is igazolni látszik, habár egyik természetes kifolyása az a fennálló osztrák-magyar-német szövetségnek, mely ellen Oroszország egymagában sikra nem szállhat. Ez különben összefügg a többi külföldi eseményekkel is. — Franciaország még mindig a válság korszakát éli, s a jövőről sem lehet sejténi, hol fog végződni. És ez reánk nézve épen nem közönyt; mert meg is az erős Franciaország sakkban tartja revanche-eszméivel Németországot, addig ez utóbbrak szövetségére bizton szá-

TÁRCZA

A t. cz. publikum.

(Egy világlátott színházlátogató jegyzeteiből.)

Az írók egyebet se tudnak, mint színházokról és színészekről írni; miért ne írhatnék tehát én, ki nem vagyok író, a publikumról is valamit. Az is megérdemli egyszer, hogy rá járjon a rúd, — fogják a színészek mondani.

Mi is hát az a publikum? Az egyszeri ember definíciója elmésen, egy gyarlón látogatott előadás után, azt mondván: „közönség csak volt, hanem a publikum hiányzott.”

A publikum böles, igazságos, tapasztalt bírós, mely ignoráns, indolens, tudatlan elemekből áll. Bíró, ki a jókat magához bilincseli s a rosszakat megugratja; hóhér, ki nem ismer irgalmat még önmaga iránt sem; tudatlan gyermek, kit orránál fogva lehet vezetni, akár egy ölebet; vagy vak lény, mely az igazság mérlegét akarja kezelni; vulkán, mely virágokat és hagymakoszorúkat okád; olyan, mint a chamaleon, mely folyton változtatja színeit.

Ha a publikum egyszer magává tett egy gyermeket, akkor azt úgy elkényezteti, mint egy vén bolond nagymamát.

S aztán milyen könnyű dolog kegyébe jutni; egy bátor fellépés, egy ügyes mozdulat s a publikum le van főzve, ölébe veszi kegyencéjét, dédelgeti, kényezteti, elhalmozza dícsőséggel, pénzzel s minden apró érnényt a lelkesedés személynéje kerestül nézi.

De ha egyszer igaztalan, akkor szivtelen és borzasztó. Ilyenkor egy-egy őregebb énekesnőt, hölcsizéni vagy egy félénk kezdőt nemcsak kifutóli, hanem a sző legborzasztóbb értelmében meggyilkolja, vagyis — megásította. A publikum nem képes ilyenkor

meggondolni, hogy az által gyakran egy egész existenciája, egy fényes jövő tétetik tönkre.

Hány szegény vén színész nő lépett már a publikum elé, nem dícsőséget, fényt és taposkat várva, csak egy kis elnézést, hisz azelőtt úgy rajongtak érte, míg ifjuságának rózsái díszlettek, — s most még a megtörténi keserű falatában sem részeltetik, pedig csak egy szerény, alárendelt helyecskéket koldul a színpadon, hogy éhen ne vesszen. De a publikum néha olyan, mint a buldog, ha valamit megmar, azt nem akarja fogai közül kiereszteti. Ha pedig bálványt alkot magának, akkor vak rajongással veszi azt körül: hiába rekedt az, hiába énekel farsal, hiába nem tudja szerepét, hiába ügyetlenkedik, — egy ária, egy recitativ, egy mozdulat elég arra, hogy a publikum ordítson, dühöngjön, kiabáljon, virágokat és dícsőségekemet dobáljon. A bálvány ilyenkor ajkán szeretettel méltó mosolyfal lép a lámpák elé, meghajtja magát s mikor kimegy, azt mormogja fogai közt: „bizon nagy tulok ezek.”

Sohasem igaztalanabb a publikum, mint mikor a színészek magányügyeibe avatkozik.

— „Jó színész nő — mondják némelyek — de nagyon könnyelmű teremtés.” — „Kitűnő egy színész, hanem — iszik.”

Vajjon mi köze ehez a publikumnak?

E kérdésre a publikum adós marad. Nem hagyhatom emitts nélkül, hogy mily sajtáságos emlékeztetésekkel bír; a kit akar, úgy el tud felejtetni, mintha soha hírt se hallotta volna; de a ki elég ügyes akkor elfütni előle, mikor művészetének magasztalatt áll, az bizton számíthat rá, hogy sohasem felejtik el. A földolgot tehát kiszámítani úgyesen, hogy mikor kelljen meghalni — végzésra. Ilyeneknél úgy felfrisül az emlékező tehetőség, hogy bámulatos. Ha például X. Jászsa Lear királyt, rögtön eszébe jut kegyenceze. „Hja, ez semmi! Egyszer töl kellett volna ezt hallani!” stb. Ilyet minden előadásnál lehet hallani.

Legkegyetlenebb azonban a publikum a statiszták és a két soros szereplők iránt. Ezek örök idők óta arra vannak kárhóztatva, hogy kinevetessenek. Egy ilyen szegény martyr, ha mindjárt szebb is Apollónál, ha azt a 12 szék jobban szavalja el, mint Garrick, mégis kudarcot vall. Hát hogyha még véletlenül belesül, no hisz akkor a nevetés valóságos ordítások fajú s a szegény gyámoltalan nemcsak kigányolják, de meggyilkolják, szétmarczangolják és nyársra házzák.

Magát a publikumot néhány hatosnyi küllönbség kasztokra osztja fel, s a választal közöttük sokkal merovebb, mint a hinduk társadalmában fennálló kasztrendszer.

Ott vannak először is a páholyok patricziusai, azután a zártszékű közép-polgári osztály, végül pedig a kakasúfő (magyarul: galléria) plebejusai.

A páholytulajdonos legelső tulajdoni közét tartozik a teljes fosztelenség és az elegáns nonchalance. Ő soha sincs a „színházban”, hanem mindig „onthon”, sohasem látatja magát en face, hanem rendszeren félprofilban; továbbá sohasem tapos, sohasem lefelől s mindenelőtte — sohasem érzékenyül el. Az ilyen igazi gentleman csak akkor szegi látósvét a színpadra, ha a primadonna énekel, vagy ha a kóristának belépnek, leginkább pedig akkor, ha a ballet működében van; ilyenkor egy pillanatra sem fordítja el tekintetét a színpadról, hanem magasztos áhitattal bámulja a — lábikrákat. Egyébként reá nézve a színpad nem létezik; játszatnak ott, a mit akarnak, az nem az ő dolga; ő felvonások alatt vagy a közönséget gusztálja, vagy pedig hangosan diszkurál.

A zártszékű közönség nagyon jelentéktelen emberekből áll: csupa tisztesség, komoly egyének, holmi tudósok, ki a darabot, a színészeket és az igazgatót kritizálják, miérett aethetikuskok, recensensek, hivatalnokok, kisebb bankárok, őrnagyok özegei, magánzóok stb. Ezeknek egyáltalán

nincs semmi módoruk, még csak a darabot sem zavarrák hangos beszélgetéssel; úgy ülnek ott egész előadás alatt, mintha oda volnának szegezve. Szorgalmasan olvasgatják a színpalt, s legelőbb bonbonokat rágisálnak. Ezekről tehát nincs is mit beszélni.

Legérdekesebb azonban a karzat érdekes publikuma. Ezek mindenekelőtte két részre osztandók: potyajegyesekre és naivokra. A potyajegyés urak elég hosszú során keresztül ülnek már helyeiken, ismerik alaposan a színészek — nagyok és kicsinyek — magánviszonyait. Tudják, hogy X. k. a.-nak hány gyermeke van, hogy Y. színész úr hány félszemélyt bort szokott délutánoként meginni; tudják továbbá, hogy M. énekesnő mit edespta el kedvesét, hogy D. rendező mit mondott tegnap a próbán s hogy H. asszony a mult héten felvonás között pofonította az urát, a mért az egy tánczosnőnek a kulcsák között kurizált stb. Szóval ezek igen alaposan értesült emberek, kik rajongnak a művészetért és soha egy előadást el nem mulasztanak, mindig ott vannak — persze potyajegygyel.

A karzati közönség második része roppant naiv elemekből áll. Sírnak, ha a hősnő meghal, káromkodnak, ha az intrikus egy pillanatra győzőnek látszik s roppant jó kedvű támad, ha hosszú küzdelem után a hős oltírhoz vezetheti arját. Taposnak, ha a komikus pofákat vág, vagy a hős vigyázatlanságból megbotlik s majd meghalnak nevetésben, ha egy függönydarab véletlenül fennakad. Ha nagyon megunják a csendet, összeveszednek, s ha nagyon melegük van, levetik a kabátjukat.

Szóval ők élveznek a pénzükért legtöbbet. Képesek azonban a művészetet méltányolni is. Hallottam például egy énekesnőt is megdicsérni: ejnye, hogy a ragya verje meg, de szépen énekel!

Ime tehát bemutatam a t. publikumot a n. é. közönségnek. Parlagi.

míthatunk. De ha Franciaország belviszályok, pártoskodás vagy éppen forradalom következtében meggyengül, s megszűnik Németország félelmes szomszédja lenni, akkor nagy kérdés, hogy a hatalmak szövetsége minő érdekek szerint alakulna, s nem hagyatkoznak-e végkép magunkra, vagy éppen ellenünk nem szövetekeznek-e? Franciaország sorsát tehát nem nézhetjük közönyösen, s részint a rokonszenvvel fogva, mely nemzetünket hozzá fűzi, részint saját érdekekben csak ösztönt kivánhatunk, hogy a köztársaság a szerencsésen átélte megpróbáltatások után erős és hatalmas állammá emelkedjék, mert ebben az ő érdeke egyúttal a miénk is.

A kecskeméti tapolczaiak.

Ne ütközzék meg senki a czímen. Azokra, kikről itt szólni akarunk, illetékes az.

S kikről szólhatunk ily cím alatt, ha nem azokról a jó emberekről, kik a „Kecske-méti magyar védegyelet” tetszetős nevezete alatt egyesülni akarnak, hogy az 1867. 17. törvényezikket eltörölhessék, — vagyis a kik társadalmi úton — nem kellvén nekik sem a zsidó, sem portékája — remanczipálni szeretnének.

A bizony jó is lenne! Elvenni a zsidó birtokát, elkergetni házából, telkéről, műhelyéből, gyárából; kivenni kezéből a politikai jogokat, kihagyni a választó névsorból, hogy ne lehessen se képviselő, se ügyvéd, se tudós, se tanár, se törvényhatósági bizottsági tag; ellenben nyomni minden teherrel, rávetni adót és mindenféle közterhet, a mint volt a „boldogabb idők”-ben, vagy éppen megszorolni pár millió forint erejéig, úgy, mint Haynau tévé elnyomtatásunk keserves idejében.

Ez lenne a remanczipáció.

Ugyan az a sok tisztességes, becsületes kecskeméti polgár, ki nevét a kecskeméti védegyelet ivére jegyezte, meggondolta-e, mikor védegyeleti tagnak beállott, hogy az, a miért őket lelkesítve egyesülni akarnak, jól magyarul nem tesz egyebet: mint a „siralmas” helyzetben levő magyar ipart és kereskedelmet, magyar iparost és kereskedőt még siralmasabb helyzetbe juttatni, levetni a birtok árát, megdrágítani a pénzt s behozni egy olyan közgazdasági nyomorúságot, melyhez képest mostani helyzetük csupa paradízsom; — s különösen annyit tesz: szegyen és gyalázat.

Igenis, a magyar nemzet szegénye és gyalázata, melyet róla letörlni nem fogna soha senki és semmi.

Bizony nem hiszünk, hogy meggondolták volna, sőt abban is egészen bizonyosnak lehetünk, hogy nem is gondoltak felőle.

A rögeszmék furcsaságának, az ostobaságok komikumának az a sajátsága, hogy neveltség okáért okos emberek is foglalkoznak vele... nos? tagadhatná-e valaki, hogy Istóczy, Önyöd, Szalay, Verhovay nem okos emberek?

Ne csodálkozzék tehát senki a mi egyszerű népünkön, ha egyfelől a társadalomban ennek ezar bajai, a közgazdaságban tagadhatlan némi hanyatlással, az ipar és kereskedelem terén pangással találkozott, másfelől pedig az Istóczyakat, Önyódyakat, Verhovayakat hallotta, hogy ezek minden bajunkat a zsidóktól eredetteknek lenni állították, — hogy a magyar közgazdasági és társadalmi bajokat a zsidóktól származtatják, s ugyanezeketől védegyelet útján óvni igyekeznek a magyar társadalmat, — ne csodálkozzék senki, mondjuk, ha mindezeket látva és hallva, belement ebbe a társadalmi, vagy ha úgy tetszik politikai hőbortba, antisemitává, zsidógyűlölővé lett a nélkül, hogy ennek az ő ténykedésének mi lenne a következtése, — meggondolta volna.

Igenis, merjük állítani, hogy a mi népünk úgy ment bele a kecskeméti magyar védegyelet alakításába, hogy arról nem tudta, nem is feltételezte, hogy egyértelmű lenne az antisemitizással. És pedig belement józan esze, szabadelvűsége, kipróbált hazafisága dacára, divatból, vagy ha úgy tetszik könnyelműségéből, és különösen a miatt, mert politikai vezetői, isten tudná mi okból, nem állottak elejét a mozgalomnak, holott nyilvánvaló volt, hogy a vezetést oly férfiak vették kezükbe, kiknek — sértés nélkül mondjuk — hivatásuk vezérei szerepre egyáltalán nincs, nem lehet.

A fővárosban szereplő antisemita honatyák természetesen kapva kaptak az alkalmon, s mihelyt látták, hogy az itteni mozgalom tudott az antisemitizmusként propagandát csinálni, biztatták, bátorították a beiratkozottakat, s valószággal ők valónak vezetői a kecskeméti tapolczaiaknak, bizonyára azért, mert malmukra jó viznek látszott a fészélezzer lelket számláló alföldi híres magyar város, hogy innét induljon ki a jelszó alkalmas időben, az országszerte kifejtendő nagy agitációhoz.

Nyilván erre mutat egyik itt járt vezér ide vágó vonatkozása, s nyilván erre vall az időpont megválasztása is.

A tapolczai kérvény napirenden volt, mivel lehetett volna nagyobb hatást előállítani, mint egy nagy magyar város antisemita érzelmeivel.

Am rosszul számítottak. Itt az összes intelligencia, a nép színe, java, eleje, bele sem ment a mozgalomba, sőt a pártok is megtagadták, legalább a kibocsátott szöveg dacára, nemcsak hogy a szabadelvű párt megtagadták velük minden solidaritást, — nem adván oda még helyiséget pénzért sem a tüntetőknek, — de a független pártiak sem tartották őket magukénak. Így történt aztán, hogy az országos hírre szert tett tüntetés a nappal együtt lenyugodott, s reméljük, hogy reá fel sem virrad többé.

Jogosult e remény azok után, mik az országgyűlésen e közben történtek.

Tudva van ugyanis, hogy az országgyűlés összes pártjai egyútté sorakoztak az antisemitizmussal ellen, s együtt küzdnek, hogy szegyen ne érje Magyarországot, az antisemitizmussal szegyen.

És ez nagyon jó volt a mi tapolczainkra is, kik elfeledték, hogy Kecskemét városa a szabadságharcban tízezer harcossal ontotta vért a szabadság, egyenlőség és testvérség nagy eszméit, s már-már azt a szegényt megselekedték e jó hírű várossal, hogy a reakció setét eszméit itt találjanak alkalmas talajt az antisemitizmus idegen plántájának kultiválására.

A történetek után bátran szembe lehet nézni az antisemitizmussal, mely izgatni igen, de társadalmi bajokat orvosolni úgy sem képes.

Mi nem hiszünk, hogy Magyarországon léteznék zsidókérdés. A magyar nemzet összes kitűnőségei, köztük a nymbusz-övezte Kossuth, nyilatkoztak ez irányban, s ebben nagy kezesség rejlik, hogy a jogegyenlőség tiszteletben fog tartatni.

Hogy vannak antisemita izgatók, mit tesz az? A szenvedélyekkel fűzött eszű játékba — ha nem akarna véget érni — nemcsak joga, de kötelessége beszélni a közhatalomnak, mert azt utóljára sem lehet megengedni, hogy fajgyűlöletet szítsanak itt is, amott is olyanok, kik ez úton akarják nevüket a történelem lapjaira felvésetni.

Nálunk bizonyára erre sem fog kerülni a dolog, mert az egyesületnek alapszabályai még nincsenek, s ha a szózatbeli elvek lesznek azokba lerakva, megerősítésre nem számíthatnak. E nélkül egyetlen élet nincs, egyetlen élet nélkül pedig az antisemitizmussal meghal — ez állapotában aztán a „feltámadás”-t ő maga sem hiszi el.

Boódor Sándor.

Fővárosi level.

(Coquelin. — Botrány. — A francia lapok sületlenségei. — Coquelin monológja. — Sensatio istenasszony. — A Cimbria-hajó elcsúszása. — Nyolcvanöt magyar kivándorló. — Tragikomikus jelenet. — A képviselő-házról. — A tapolczai kérvény. — Az Irányi-Istóczy-affaire. — Szemtelenség! — Rózsza regénye.)

Tant de bruit pour un — Coquelin!
Mekkora látmány esaptak azért a francia színészek!

Hát 'iszen igaz, hogy a rendőrség közvetítésével bemutatni a magyar vendégszereket, kissé sok a jóból; meg az is igaz, hogy Tarnóczy meg Kálmán Artur uraiméknak, a nöegyelt megbízottainak, meg kellett volna gondolniok a dolgot, mielőtt túbbuzóságukban egy francia színészt, a kit különben az egész művelt világ tisztel, a rendőrséggel és törvényesekkel zaklattak volna csupán csak azért, mert nem válhatta be igéretét, hogy egy matinéen közre fog működni. Vannak helyzetek, mikor az igazság lemond jogairól és méltányosságot gyakorol.

De hát azért olyan látványt csapni mégis csak túlságos dolog!
A napi sajtó halálra van ijedve, hogy mi lesz most Magyarországból, hogy most már végünk van stb.

A francia lapok meg... no 'iszen azok beszélnek csak össze-vissza tömördek bordengető badarságot. Hogy ebben a barbár országban mint vetették a nagy Coquelin sötét börtönbe; mily esodlatos módon nyitotta ő fel a börtön ajtóit egy 1000 frtos kulcs segítségével, s hogy szökött innen egyes-nesen Nizábba, hogy hatalmas barátjának, Gambettának frissen hantolt sírjánál mondjon háláimat, hogy az emberevő magyarok fogai közül ily olesó áron megmenekült.

És mindezen cifra sületlenségekben, melyekben egymással vetelkedik a francia felületlenség a francia túlzással, a barbár magyarok ugyanelek kikapják a maguk részét, és ez a legnagyobb baj a dologban, mert ez árthat hazánkban, mely nagyon is rá van szorulva a külföldi rokonszenvre, melytől osztrák sógoraink következetesen fosztanak meg, a hol csak tehetik.

Különb Coquelin maga nem veszi olyan nagyon zokon a dolgot, s kijelentette Pázmány Dénesnek, a ki ügyében a képviselőházban interpellációt akart benyújtani, hogy ő teljesen meg van elégedve a budapesti előkelő körök és a magyar sajtó magatartásával, s szent fogadást tesz, hogy nők által rendezett hangversenyen sohasem lép föl többet, mert az asszonyok mindig csak bajt hoztak a nyakára.

A mi magát Coquelin illeti, ő igen jóval ember, s rá'm teljesen olyan benyomást tett, mint egy francia bourgeois. Sajnálkozza beszélte az indóházánál, hol néhányan fogadtuk, hogy Lody kisasszony, társulatának e kiváló tagja megbetegedvén, ez által az egész társulat betegnek mondható, s így ő kellett maradni a vendég szereplésnek.

Ő azonban sok tekintetben kárpótolta a főváros közönségét monológjaival, melyeket egy-egy a legnagyobb genáilitással adott elő. A mi nálunk úgy szólván teljesen ismeretlen: a beszéd művészetét, az nála esodlatosan ki van fejlődve. Ő nem szaval ál-pathoszszal, hanem beszél oly természetes hanghordozással, mintha a színpad egy szalon volna, s ő egy illatos szivart füstölve, esvegne kis társaság előtt kalandjairól, élményeiről, tapasztalatairól.

Sensatio istenasszony különben minden nap gondoskodik rólunk és szolgáltató újabb és újabb izgalmakat, hogy legyen a mi kedélyünket fölzigassa.

Alig simultak el a Duna hullámai, alig némult el a györiek segélykiáltása: a tenger-ről hangzik hozzánk szörnyű vészkiáltás. Ötödikszáz ember találta sírját a tengerben a „Cimbría” hajóval együtt, és ezek között nyolcvanöt magyar kivándorló veszett oda.

Vagy 50 utas menekült meg, és ezek borzasztó részleteket közölnek a katasztrófáról, mely úgy következett be, hogy a Cimbría üsszétűközött a Sultán nevű angol hajóval.

Különösen a mentés körül fordultak elő hajmeresztő jelenetek, melyeket a napilapok elég bő változatossággal közölnek. Voltak azonban tragikomikus jelenetek is. Ilyen volt pl. mikor egy lengyel zsidóra rákiáltott egy másik utas: „No zsidó, imádkozzál istenedhez, hogy most hasítsa ketté a tengert, mint Farao idején!” És esodlatos, hogy az a lengyel zsidó a megmenekültek között, az a gúnyolódó utas pedig a — tenger fenekén...

Nem csekély izgatottság mellett folytak le naponta a képviselőházi ülések, hol a zsidó-kérdés van minduntalan szönyegen. Hogy mily elkeseredést szült pl. a tapolczai kérvény, mely a zsidó-emancipáció visszavonását sürgeti, mutatja az a sajnálatos eset is, mely Irányi és Istóczy között folyt le, a midőn utóbbi a „szemtelenség!” kifejezést használta Irányival szemben.

Persze, hogy e szót egy napig sokat emlegettek, sőt parlamenti párbajt is vártak, el lévén terjedve a hír, hogy Irányi kihívta Istóczyt; a dolog azonban egy elnöki rendreutattal és kölcsönös nyilatkozatokkal szerencsésen véget ért.

Kisebb körben ugyan, de mégis szenzációt keltett a múlt napokban három rózsza regénye.

Egy köztisztelőben álló, előkelő állású fővárosi hivatalnoknak három gyönyörű leánya volt, kik közül a legidősebb harmadéva, a középső tavaly ment férjhez; a legifjabbra pedig az idén került a sor.

Van a házánál egy pompásan művelt kis kertjük, melyben egy gyönyörű rózsát virul. Ez a rózsát e hét folytán három bimbót hajtott. Ennek a három bimbónak nagyon különböző szerep jutott.

Az egyik bimbóval a ház asszonya a legifjább leányának menyasszonyi fejét ékesít. Mert kétfélejük csak a napokban tartott meg.

A második rózsabimbó a középső leány újdonszült kis csecsemőjének pólyáit diszíté. És a harmadik bimbó?

Ez a bánatos anya könyvezve tüzte legidősebb leánya — szemfedőjére!

Ime ez a három rózsza regénye!
Hevesi József.

A mi gazdasági iskolánk.

Miután ígéretet tettem, miszerint városunk ezen egyik kétszeres — sőt a gyűlölkertészet miatt — háromszorosan is érdekel tanintézetét t. olvasóimmal közelebről megismeretnem, vettem fel tollamat, hogy tett ígéretemet beváltsam.

Tisztelt polgártársaim! Sajnos dolgot kell önöknek öszintén feltárom, midőn e tanintézet multjának lapjait akarom önök előtt átforgatni.

Azon időszak hozta létre ez intézetet, melyben vérmes reményekkel nyúltak a haza jobbjai minden oly tényező után, melyekkel hazánk jövő sorsát hitték a jó útra terelhetni. Közgazdasági viszonyaink a 60-as években éreztették, miszerint Magyarország jobblétének emeltyűje a mezőgazdasági ipar általános felvirágozása fogna lenni, mert hazánk, mint termelő ország, fogja helyét megállni a dualistikus helyzetben. Nagyobb gazdaságaink már úgy is a gazdasági kultúra magaslatára emelkedtek, de a közbirtokosság lemarad a haladás teréről, mert nem volt meg számára a forrás, melyből a szükséges tudnivalókat merithette volna.

Ekkor állítottott fel a gazdasági szakosztályilag megtöltött felső népiskola.

Czélja volt az új tanintézetnek, hogy a közbirtokos osztály tagjait, vagyis a gazdákat oly gazdasági ismeretekkel lássa el, melyek elég könnyen megszerezhetőek, s a gazdát mégis azon kényelmes helyzetbe fogják hozni, mikép önálló gondolkodás mellett képes lesz iparát fejleszteni s gazdaságát úgy kezelni, hogy jövedelmességének fokozása által elbirandja ama terheket, melyek a közjeljében arra nehezülnek fognak. — Ámde az intézők borzasztóan csaiódtak, mert a gazdák közönség nem mondott le csökönés természetéről, megmaradt azon elmaradt állásponton, hogy „apánk is úgy gazdálkodtak, mint mi, és mégis megélték”. Az ő látókörük persze hogy szűk maradt, de érzik is ma már a terhek súlyát, s még mindig azt hiszik, hogy ragaszkodásuk által kibirkak mindent, s őket fognak a küzdőféren maradni.

Tisztelet a csekély kivételnek, kik leginkább csak műkedvelők ezen a téren, a mennyiben a jogi- vagy egyéb tudomány elsa-játása által a műveltség azon színvonalán állanak, hogy nemcsak megérteni, de úgy a hogy alkalmazni is tudják a gazdasági káté czikkelyeit.

Ennyiben valóni akartam t. olvasóm azon helyzetet, melyben a közgazdasági tudomány a közbirtokosság szerény hajlékában éli napjait.

Nem csoda tehát, ha nem volt gazdasági iskolánknak oly tanéve, melyben kettőnél több végzett növendéket becsdított volna egy szerre szárnnyra. Bizony ha gúnymosoly fordulnak itt t. olvasóm ajkai, én nem csodálkom rajta. De ehhez igenis azt jegyzem meg, hogy csapás a magyar gazdák közönsége s nem Isten áldása!

Mert tessék elhinni, hogy nem egészséges viszonyokra mutat már az, a midőn a földművelő nem becsül sajtó életpályáját, p. o. ha egy figyermek van, azt azonnal tudományos pályára szánja, ha ott nem válik be, vagy ha nem bír megküzdenni pályájának végén annak nehézségeivel, csak azon esetben fogadja oda a földművelés nemes mesterségéhez. Hova lett itt a drága idő és a sok pénz? — Avagy mit mondjunk azon tömeg fiatalágról, melyet ünneppal délelőtt látunk a templom közelében időzni, hogy Istenházba betérjen? Mennyi szép képesség lehet ama tömegben eltemetve?! — Bárha ily tömegben láthatnánk őket bevonulni a gazdasági tudomány szentélyébe, hogy ott is merítenék egy keveset az idővség forrásából!!!

Azonban lehet önök közt valakinek kifogása az intézet beosztása ellen, p. o. sokajja azon három évet, melyet az előkészítő felső-népiskolában kell a növendéknek eltölteni, avagy talán a gyakorlat nem elég mértékben van meg? — Erre is válaszolok!

Hogy a növendék a gazdasági tudnivalókat mintegy megemésztessze, neki erre el kell készítenie. Tessék elhinni, hogy rendkívül gyenge még az a fiú, ki csak a 4. osztályi elemi népiskolát végzte be, oly dolgok elfogadására, a minőkkel a gazdasági tudományban meg kell okvetlenül ismerkednie. Az előkészítést pedig az elemi népiskola nem teheti, ezért volt szükséges a felső-népiskola.

Ezen előkészítő felső-népiskolának azonban jó hasznát vehették volna még azon gyermekek, kik iparos pályára szándékoztak volna lépni, a mire én iparos polgártársaimat már 1875. évben figyelmeztettem e lapok hasábjain. Bizonyítja akkor tett állítástomat a következmény, mert van az intézet volt növendékei közt már egy kezdő mester is, ki igen értelmes iparosunknak kezdi magát bemutatni. Hogy kevés az ilyenek száma, az nem az intézetet mult!

Áttérve azonban a gazdasági gyakorlatra, elmondhatjuk mi is, hogy a gyakorlat már megérdemli, mikép elbiraltassék, mert tény az, hogy egy 12—13 éves fiúnak sok-

szor emberi erőt igénylő munkát begyakorlatni, nem kevesebb, mint tőlőni a czeleón. A 15—16 életév itt nélkülözhetlen szakos!

Miután pedig a gazdasági szakosztálylalg megoldott felső népkola a közönség részéről egyoldaló sem lett pártolva, lefette magát s már közel is vagyunk temetéséhez. Mondjuk neki legalább „Isten hozzád!”

Az új tanterv, melyet a nagyméltóságú közoktatásügyi miniszterium megalkotott, egy új tantervet teremtett, melynek azonban elfelejtettek nevet adni. No, de majd elke-rezzeltek azt a közönség! Mi a szó szoros érte-lmében „Gazdaiskolának” vagy „Gazda-képző iskolának” nevezhetnének el.

Mivolta ez új tantervetnek a követ-kező:

- a) Három osztályból áll.
- b) Az első osztályban tanítják: hit- és erkölcsotan (1), magyar nyelv (3), mennyiség-tan (3), természetrajz (3), természettan (2), földrajz (2), történet (2), növénytermelés (3) és művészeti tárgyak (5) órában.
- c) A második osztályban tanítják: hit- és erkölcsotan (1), magyar nyelv (3), mennyiség-tan (3), természetrajz (3), természettan (2), földrajz (2), történet (2), gyümölcs- és zöldség-keresztet (1), szőlőművelés (1), állattenyésztés, tartás és betegségek (2) és művészeti tárgyak (5) órában.
- d) A harmadik osztályban tanítják: hit- és erkölcsotan (1), magyar nyelv (3), mennyiség-tan (2), gazdasági könyvtétel (2), vegy-tan (4), alkotmánytan és mezei rendőri törvén-y (2), borszat (1), erdőművelés (1), állattenyésztés stb. (3), mezei gazdasági üzlet-tan (2) és művészeti tárgyak (5) órában.
- e) Szabad órákban a gazdasági gyakor-latok, méhészet és selyemtenyésztés végez-tetik.
- f) A tanterv rendelete szerint a gyakor-latra fordítandó a főszűl.

Már e köztől óratervből kiütünk a) hogy az új intézet tisztán szakintézet, mert a gazdasági tárgyak már az első osztályban elő-vezetnek, — b) hogy a felveendő növendé-kek erősebb képzettséggel kell bírnia, mint a minőt a 4. osztályú elemi népkola nyújt, a mi világosabban fel van tüntetve a tanterv követelményeiben, — c) hogy egy értelm és művelő gazdaközönség nevelésére céloz, mert minden oldalú képzést ad, u. m.: a mezőgazdasáiban, gyümölcs- és zöldségker-tesztében, szőlőművelésben és borkeze-lésben, a polgári ismeretekben és a szép-művészetekben.

Hogy minő életet fog adni városunk közönsége az új tantervetnek, arra ma még félve gondolok, mert ismerem a mi gazda-közönségünk minden megölő közönyét. Intéző egyénei városunknak a magas miniszterium-mal egyetemben bizonyára meg fogják találni az útát, melyen valahára céltűhöz fognak mégis csak juthatni; mert a magyar földmü-velésügyi miniszter mondá: „Szerintem leg-jobb volna, ha minden megyének egy ilyen földműves iskolája volna.” Pest-Pilis-Solt-Kiskunmegyei iskolája már van, csak küldjön bele tanulni vágyó fiatalagot!

Én részéről is örömmel üdvözölöm az új intézetet annál is inkább, mert helyi viszonyainkra minden tekintetben alkalmas; itt, hol mezei gazdasággal, gyümölcs- és zöldségkertészettel, szőlőművelés- és borke-zeléssel egyaránt foglalkoznak polgártár-saim. Zsigmond M. József.

SZÍNHÁZ.

Szombaton, 20-ikán Ujházi Ede új felléptével „Budapest” című szindarab vagy jobban mondva dialógizált életkép került színpadra. Ujházi úr egy csikászki földirtókat mutatott be, kit neje (Ebergényi) Budapestre hozott, hogy ücsöcsének tervezett ház-aságát megéltsék. Nem a színész, hanem a szerző hibája, hogy Ujházi úr nem egyént, hanem csak typusd mutatott be, mert Bé-kéy uram ép így lehetett volna tolna- vagy baranyamegyei sváb, mint a hogy széklények vallotta magát egyáltalán kidomborodott jellem nélkül. Miváltunk tehát a fővárosi élet viszonyai ismeretlen vidéki ember tipicus jelle-mét tüntette fel, oly emberét, ki egyrészlől feleségének papuskormányára, másrészlől kéjszóvár férfiskodhatnásága a legkritikusabb helyzetekbe hoz. Mondanunk sem kell, hogy Ujházi úr oly művészetben játszott, a mint azt csak Ujházi úrtól várhattuk. E témára még jelentésünk folyamán visszatérünk. Vendégünk mellett Ebergényiné asszony játékát kell különös dicsőértéssel medemlitenünk. Ha tekintetbe vesszük, hogy szerepét csak rövid ideig tanulmányozhatta, és mégis Ujházinak méltó partnereként tűnt fel, el kell ismerünk, hogy ő kiváló tehetség. Legsikertelűbb jelenései közül megemlítjük a művészi tapintattal ki-vitt földlakási jelenést a harmadik felvonás-ban, melyért a közönség nyílt jelenésben élénk tapsal jutalmazta. A többi szereplő messze elmaradt a kettő mögött.

Vasárnap Lukácsy „Szomszéd uram ka-kasa” mutatta be gyengeségeit. Sem Hatvani-nak jó igyekezete, sem Sziklay úrnak jó-záj alakítása, sem Kiss János úrnak szép és

érzéstarti éneke nem tudták a darab fogyat-kozásait előföldni. Azt hisszük, e darab halva született.

Kedden „A két Rantzau”-ban mutatta be magát ismét Ujházi úr. Hozzá vagyunk szokva U. urat finom komikai szerepekben látni, teljesen meg voltak tehát lepetve drá-mai jellemalkításával. Florence az egyszerű jósóvíz falusi tanító féjaldalmas szívet látva a két Rantzau testvérnek egymás iránt való kéréllhetetlen gyűlölségét és a testvérek meg-békléttetésén működik; a mi azonban a jó ember minden fáradozásának nem sikerül, sikerül a két testvér gyermekei kölcsönös szerelmének. Ujházi úr nem szorul a mi dicső-értettünkre, valamint magasztalásunkkal a közönségnek sem mondanánk valami újat. Ezt tehát elhagyva, igyekezzünk a látottak-ból és hallottakból tanulságot meríteni, mert kiváló művészek vendégszerelésének nem megvetendő előnye az, hogy a nyújtott mű-vezet mellett közönség és színész egyaránt tanulhatnak belőle; a közönségnek izlése ne-mesübl, a színész pedig példányalkitást lát. Ujházi játékából tehát ismét kiitt, hogy a színész kötelessége a természetesség. A színész ne a színpadon képzéje magát, hol természetellenes deklamatóriai rontja tüdejét, hanem tüntsse fel a valódi életet, alakítson úgy, mintha ő nem játszanék, hanem valóban a személyesített egyén volna, érezze át szere-pét, és akkor elste jelesebb művészek ala-kításának tikká. Ha ezt teszi, mindjárt egy másik nagy előny birtokába jut, t. i. a helyi mimicáiba. Tehát ne ideletlen arctorzítások, sem hideg, semmitmondó arc-zereptűt, ha-nem a belső érzelmnek megfelelő és a lélek valódi küzdelmeit visszatűrózó arczifejzés emeli az alakítás hatását. Mindezekből foly a helyes hanghordozás, mely a szerint emelke-dik vagy száll alá, a mint a személyesített egyén érzései hullámznak. Így fogva fel a dolgot, többre becsüljük Pederdi úrnak ez este bemutatott érzelmekkel teli játékát, mint Miklósy úrnak egyhangú deklamációját. Pederdi úr mindig szerepében volt, Miklósy úr csak azon egy jelenésben emelkedett mag-sabb nívaura, melyben dühétől elragadtatva leányát földre teríti. Némethy Kornél k.a. játéka is a jelenésben tetűztűt, midőn resigna-tióval, de egyszersmind a logszárdabb elha-tározással mondja ki a „nem” szót. Mi sokat mondtott e kis szó művészelet kifejtje! Szá-káll úr már csak a vendég kedvéért is rá-szánhatta volna magát, hogy kicsi szerepét megtanulja. V.

ÜJDONSÁGOK.

— **A III-ik választókerületben** (6. 7. 10. tízed) február 4-én pótválasztás lesz. A törvényhatósági bizottságunk két tagjára fog szavazást történni. Figyelmeztetjük rá választó polgártársainkat.

— **A helybeli első takarékpénztár** — mint halljuk — a lefolyt üzletét nyeregményéből 40 frt. osztalékot fog adni részvényeiként. Azonkivül jótékony cselekedő, házérték leírására és tartaléktörke gyarapítására is jelen-tékeny összeg hozatik az igazgatóság által javaslatba. A közgyűlés február hó második felében lesz.

— **A színházban** f. hó 21-én ismét szép-ségverseny volt a karzati és emelvényen álló közönség közt. A leleményes szinagazató a legszebb leány részére egy aranygyűrűt, a legzebb leány részére pedig egy tájpiptát feladott ki díjjal. A nagy verseny eredménye az lett, hogy a legszebb (??!) leány díját Szűcs Eszti, a legzebb leány díját pedig egy nyalka gyerek Kovács Gábor nyerte el.

— **A helybeli kaszinó** évi rendes tiszt-újító közgyűlését ma vasárnap d. u. 3 órákor fogja megtartani.

— **A m. kir. 4-dik hónapú huszárezred** altiszti kara február 3-án az Olvasókör hely-ségeiben zártkörű táncvigalmat rendez, melyre a meghívők már szét is küldettek.

— **Szerencsétlenség.** Kovács Mihály asz-talos iparos oly szerencsétlenül bukkott bele az égő spiritusba, hogy égési sebei követke-zésben a napokban elhunyt.

— **Felhívjuk** a rendőrkapitányság figye-lmet azon tisztatlanságra, melyet a nagy-körösí útca elején Feuer fűszerkereskedő ott a ki- és bepakolás alkalmával szétszórt szá-ma-szemét stb.-vel okoz.

— **Dr. Tassy Pál** jogakadémiai tanár urat és köztisztviselőben álló családját mely gyász érte kedves fia Ákos halálával, a ki egy heti koma betegség után 14 hónapos korában az anygaközbe költözött. A kedves kis halott földi maradványai f. hó 26-án tettek örök nyugalomra. Az ez alkalommal kiadott család-i gyászjelentés következőképpen hangzik: Dr. Tassy Pál és neje szűl. Sánta Olga mint szűlők, Tassy Dalika mint testvér, Sánta Béla mint nagypapa, Tassy Irma mint nagynéne — a maguk és az egész rokonság nevében mély fájdalommal jelentik a teletfethet kis fiú, a 14 hónapos lelkét A k o s n a k f. hó 24-én estő 6 órákor, 8 napi koma szenvedés után, tüdő-lobban történt gyász elhunyt. A kedves kis halott földi maradványai f. hó 26-án d. e. 10¹/₂ órákor fognak a Szentháromságról cim-

zett sirkertben levő családi sírboltba örök nyugalomra tétetni. Kecskemét, 1883. január hó 25-én. Áldás lengjen a kedves gyermek porai fölött!

— **Szabados Géza** kedvelt zenetanárunk legközelebb „Kivilgós kiviraditig” címmel Budapesten egy csúrdást adott ki, Horváth Béláné úrhölgynek ajánlva. A jól sikerült zenemű méltán figyelmet fog kelteni, és mi öszintén gratulálunk szerzőnek ez első sikeréhez.

— **Rendszeresen üzött** karzatjegyhamisítá-snak jötték nyomára csütörtökön este a színházi pénztárnál. Vallalkozó szellemű mester-inasok ugyanis, kik rajognak a műv-észertől, már ki tudja mióta szabadkézzel kar-zatjegyutánzásokat készítenek, s azzal járnak a színházba. Úgy látszik egész banda füzte ezt a mesteréget rendszeresen, mert midőn „Stomfaj család” előadása alkalmával rajta vetettek, egyik a másikra vallott, s a puhatoló rendőrség egy egész csoportot csipett el. A rendőri vizsgálat folyik ellenök, s valószínűleg kiderített, hogy mi fán ter-mettek azok a szenvedélyes színházlátogatók.

— **A kecskeméti sörteszínház** közalmi részvénytársasága II. rendes közgyűlését 1883. január hó 28-ik napján délelőt 10 órákor tartja meg saját közalma helyiségében, melyre a részvényeseket ezenel meghívja. — A köz-gyűlés tárgyai: 1. Az igazgatóság évi jelentése. 2. Az 1882. márczius 1-től deczember 31-ig terjedő 10 havi mérleg előterjesztése, a felügyelő bizottságnak ide vonatkozó jelentése kapcsán. 3. Az igazgatóság és fel-ügyelő-bizottság véleménye jelentése a tisztá nyeremény felosztása tárgyában. 4. Az igaz-gatóság jelentése egy évre választott igazgató alkalmazása tárgyában. 5. Igazgatósági véle-ménye jelentés a vezérigazgató javadalmazá-sa és a felügyelő-bizottság tagjai tisztelt-dijának megállapítása tárgyában. 6. Az igaz-gatóság és felügyelő-bizottságnak 3 évre leendő választása. 7. Egyéb beérkezett indítványok feletti határozat, és végre 8. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítő bizottság választása. Ertesztetnek egyúttal a részvényesek, hogy az igazgatóság évi jelentését, a mérleget illető okmányokkal együtt, a társaság köz-malmi irodájában bármikor megtekintethik. — Megjegyezzük, hogy ezen új malom 10 havi működésének haszna 9312 forint, és 20 forint osztalékot ad, a mely meglepő eredmény az igazgatóság kitűnő vezetésének köszönhető.

— **A helybeli izr. jótékony nő-**egylet legközelebbi közgyűlésén egy-hangúlag megválasztá a készítésfelben álló Schwarz Józsefné úrnót elnökül.

— **A halifax hősei** aratják a babérokat, nem múlik nap, mely a jégsport barátainak élvezetét folytonosan nem hatványozná újabb és újabb üjdonságokkal. A rendezőség mind-ent elkövet, hogy a közönség igényei minél nagyobb kielégítést nyerjenek. Ma vasárnap ismét zene mellett lesz négyes s egyéb mulatságok rendezve; pénteken február 2-án pedig nagy verseny mind a nők, mind a férfiak számára. A rendezőség a versenybíró-ságot már megalkototta s a díjakat kitűzte, mely áll: a nők részére Jókai Mór „Bálványos vár” kétkötetes új regénye (dicsőkiadás-ban), a férfiaknak pedig egy kitűnő Halifax-koroslyókból. Az új vasszőnök is megérkez-tet, s most már egész hével folyik a jég síma tükrén az iringálás.

— **A közmondás azt tartja:**
Hogya fényes nappal tündöklik a Vizeze, Akkor bizonyára megülök a pinze.

Szép verőfényes napunk volt Vizeze-napján, s ha a 100 esztendőes jóvendőmondónak hitelt adunk, ez kedvező időjel, mely borban bő-velkedni fog. De Pál-napja is ép e hétre esik, melyre feljegyezte a latin:

Clara dies Pauli denotat bona tempora anni, Si fuerit nubula, pereunt animalia quaequeque. Így e tekintetben is kedvező volt reánk néve az időjárás, mert Pál nem fordult köddel, s így minden nyavalyák is távol maradnak tőlünk. Vederemo.

— **Szerdán,** f. hó 31-én lesz a színtár-sulat kedvező jellem- és társalgási színész-e Szepesy Gusztávnak jutalomjátéka, mely alkalommal laprtársunk a „Kecskemét” ügyes tollú főmunkatársa Muray Károly (Kovács László) úr három egy-egy felvonásos vígjátéka kerül színpadra, és pedig: „A király eskője”, „A vőlegényválasztás”, és „Az első évfördülő”, mely a budapesti nemzeti színházban is a közön-ség és sajtó teljes elismerése mellett adott. Így hisszük, felesleges Szepesy úr érdemét vitatnunk, elég annyit jelezünk, hogy a színtársulat legtehetségesebb tagja, ki előt-meg szép jövő áll, s kinek buzgalma, igye-kezte s folytonos fejlődéséről mindennap van alkalmunk meggyőződni; szóval olyan színész, ki nagy mértékben megérdemli a közönség-nemcsak elismerését, de pártfogását is. Másrészt az előadandó darabok szerzője: vá-rosrunk szűlőte, kinek hivatottsága, szellemes humora, s a vígjátékírás terén elsajátított finom érzéke, az egész sajtó elismerését vívta ki; hálátlanság volna tőlünk nem sietni az elismerés adását meg nem hozni akkor, mi-dőn szűlővárosának szelleme első győnyeget mutatja be. Erősen hisszük, hogy intelligen-

tánk nem szalasztja el az ajkalmat, s a ket-tős indok telt házat hoz össze. Mint halljuk, előjegyzekek az estére a színházi pénztárnál már elfogadtának.

— **A bálók krónikájához.** Terpaychore ugyan sűrűn látogat be hozzánk; 27-én tegnap tartotta bevonulását az Olvasókör által rendezett bálja. Midőn e sorokat írjuk, a társaság csak gyülekezik, de úgy látnak nagyon látogatót lesz, szépeink sorából már pár róza jelen van. Jövő számunk a bálról teljes referátát hoz. — Ma 28-án a Nádorban lesz álarozás bál, melyet a szinagazató-ság rendez; ugyancsak ma lesz az Olvasókör hely-ségében az általános ipartársulat bálja; február 1-én a gazdakör bálja; február 3-án a 4-ik hónapú huszárezred altiszti kara által rendezett bál, s végre február 5-én a már jelzett piknik a Beretvász-szálló termeiben. De ha rövid a farsang, megoldjuk a bőjtelt, tartja a pldászd, s csakugyan, mint balljuk, a bőjtben két kaszinói estély is rendeztetik.

— **Tolvajlás.** F. hó 21-ikére virradólag Móczár Gábor I. tizedbeli lakos házától egy felbontott sertesének összes húsa tolvajoltatott el. A rendőrségnek még eddig nem sikerült a tolvaj nyomára jönni.

— **Halálhöz.** Városunk egyik derék agyaggyász-húnyt el e hó 23-án. Az ez alkalommal kiadott család-i gyászjelentés következőképpen hangzik: „Hévízy János szűl. Józsa Erzsébet, valamint gyermekei: Julianna férjzett Beke Istvánné, Mária férjzett Kovács Eleké, Erzsébet, János, Gábor, Eszter és Teréz — melyen megismerodott szível jelentik a felejtethetlen férj-, illetőleg forrón szeretett atyának Hévízy Jánosnak folyó hó 22-én reggeli 8 órákor, élté 73-ik évében, a haladóklok szentegének ajtatos felvétele után székhelyében történt gyászos ünnepét. A boldogult hált tettei f. hó 23-án d. u. 3¹/₂ órákor fognak a „Szent-Háromság-ról” címzett sírkertben örök nyugalomra tétetni. — Lelki enyhüléséért az engedélt szent misékölzamb ugyanezen nap reggelen 8 órákor fog az anyateplomban bemutatattni. — Hátrahagyott család-jának forró imái tegyék édeseé álmait. — Kecskemét, 1883. január 22. — Aldott legyzen ennék!”

— **Álarozás bált** rendez Miklósy Gyula szinagazató ma vasárnap este a „Nádor” ter-mében, még pedig oly változatos programmal, mely igazán ritkítja pártját. Este a színház-ban pont 6 órákor „Tót leány” Almásy Ti-hamér e kitűnő népszépműve adatik, mely a fővárosban valóságos szenzációzt kellett. ¹/₉ órákor a nagyérdemű közönség kivonul a „Nádor” termébe, hol festői öltözékű álarozás csoport várja, kiknek mindgyike szelleműl színpadok megjegyzéseket, pikánsokat és szel-lendűsákat lövelli a közönség közé. Ez elő van írva. Éjfélkor egy roppant álarozás me-neg fog kaczagató látványt nyujtani. Ezen-kivül díjak is vannak kitűzve: a legszebb nő-álarozás nő ugyanis egy értékes arany fűbevalót, a legjobb férfi-álarozás egy üveg francia pezsgőt nyer. A nyertes az leendő, ki a jegyek mellé adandó szelvényekből legtöbbet tud felmutatni. És mindezekért befőtű-díj 1 frt. Hallatlan olcsóság. E mellett mindennemű pompás jelmezek, álarozás öltö-zmények kikölcöszönözhetőek a színházi ruhatárból 1 frttól 8 frtig. A kinek tehát van érzéke a karneváli bohó gyönyörök iránt, az el ne mulassza megjelenni, mert Miklósy szentül elhatározta a „Nádor”-t Velencezévé átalakítani. Csak azt nem tudjuk tenger honnan vesz hozzá. Úgy fűfűllet arról is értesültünk, hogy több fővárosi előkelő színészű is lerán-dul ma estére, kik álarozásban fognak részt venni a ma estei mulatságban, hogy kik? azt tiltja megmondanunk az álarozás iránt tartozó discretió. Sőt az is értesülésem esett, hogy a színházi ruhatárnál eddig több mint 30 nő tudakozódott és rendelt jelmezeket, s különösen lesz egy érdekes csoport — mint egy 12 nő — a rózsakirály és udvara. La-punk béli tudósítójá maris kétségbe van esve, annyi érdekes látni és feljegyezni való ígér-kezik ma este — a többek közt például 4 cukorsüveg egy grotesk francia-négyest fog lejtani.

— **Szűlök figyelmébe.** Folyó hó 25-én Révai L. 7 éves kis leányát, midőn az isko-lából haza mentni akart, egy a gyermek ál-lítása szerint, magas termetű, veres szoknyába öltözött asszony a vasút melletti régi temé-tébe csalta, függőfűvel megfeszította és ott hagyta. Az eset a rendőrkapitányságnál azonnal bejelentetett.

— **Pályázat.** A kecskeméti Iparegyesület házában megüresedett — szabad lakással s egyéb mellékjöveldiemmel javadalmazott — felügyelő állás betöltésére pályázat nyitattik; felhivatnak mindazok, kik ez állást elnyerni óhajtják, hogy ez iránti kérvényüket f. évi febr. hó 20-ik napjáig az egyesület alólított elnökhöz nyujtsák be, hol a felügyelő köte-lességei, illetve feltételek megdudhatók. Kec-keméten, 1883. január 24. Végő József, elnök.

— **A jövő hét műsora.** Kedden „Ninias” Peterdingével, ez egyik kiváló szerepe; szerdán „Évfördülő”, „Végátjárás”, „Királyi eskő”, Murai Károly szinda-rabjai, melyeknek érdekét azon körülmény is tetemesen neveli, hogy a fiatal szerző vá-rosrunk szűlőte, s mint fiatal színműró a fővárosi sajtó és közönség által máris igen előnyös fogadtatásban részesült. (E három darab Szepesy Gusztáv javára adatik); csüt-

